

Концепція
«Універсальний торговельний майданчик»

Зміст

1.1	Мета.....	3
1.2	Визначення, скорочення та аббревіатури	3
1.3	Огляд	3
2	Визначення позицій проекту	3
2.1	Вихідна ситуація	3
2.2	Постановка завдань.....	4
2.3	Визначення позиції продукту на ринку	5
3	Огляд зацікавлених сторін та користувачів	5
3.1	Огляд цільової галузі	5
3.1.1	Моделювання основних процесів	6
3.1.2	Особливості процесів проведення торгів:	6
3.2	Огляд зацікавлених сторін	7
3.3	Огляд кінцевих користувачів	7
4	Основні функції та загальні властивості продукту	8
4.1	Комплекс функцій торгів типу Аукціон	8
4.1.1	Перелік функцій торгів типу Аукціон	8
4.2	Комплекс функцій торгів типу Конкурс	8
4.2.1	Перелік функцій торгів типу Конкурс	9
4.3	Комплекс функцій адміністрування площадки	9

1. Вступ

1.1 Мета

Документ визначає розуміння загальних цілей по створенню проекту «Універсальний торговельний майданчик».

В документі викладено основні вимоги до програмного продукту, визначено рамки цього продукту, мету запровадження, обмеження та стратегічні рішення щодо реалізації проекту.

Документ «Концепція» є основою для подальшої деталізації вимог до програмного продукту з метою забезпечення його планування та розробки.

1.2 Визначення, скорочення та аббревіатури

Електронний торговельний майданчик, електронні торги, Система, ЕТМ – електронна система, засобами якої відбувається проведення торгових процедур в електронному вигляді.

Аукціон – публічний продаж майна за попередньо встановленими правилами. Вирізняють різні види аукціонів.

Конкурс, тендер – вибір постачальників товарів та послуг серед претендентів на відкритих торгах по встановленим правилам.

Лот – одиниця майна, що виставляється для продажу на аукціоні, або партія аукціонного майна, що пропонується для продажу як одне ціле. У конкурсі – це групуюча одиниця, що визначає майно або послуги, які замовник виставляє як предмет торгів у конкурсі.

ЕЦП – електронний цифровий підпис.

1.3 Огляд

Структурно документ можна поділити на три основні частини.

В першій частині наводиться опис передумов виникнення Системи, середовище, в якому вона буде функціонувати, визначаються загальні риси, концепція та рамки проекту. Перша частина надає відповідь на запитання, для кого створюється Система, з якою метою, хто буде використовувати її та в яких рамках.

Друга частина містить інформацію про Систему, що проектується, та основні функціональні вимоги до неї. Ця інформація забезпечить розуміння щодо можливостей Системи.

Третя частина документу визначає додаткові, нефункціональні вимоги до Системи, основні архітектурні аспекти побудови, черговість та пріоритет впровадження.

2 Визначення позицій проекту

2.1 Вихідна ситуація

Ринок електронних торгів з кожним роком значно розростається. Поточний рівень розвитку інтернет-технологій і високі вимоги замовників (а в разі державних замовлень - вимоги самого законодавства) призводять до виникнення та формування нового класу систем електронних торгів, що повинні володіти широким переліком можливостей.

В даний час найбільш затребувані електронні майданчики, які можуть забезпечити більшість закупівельних процесів: збір потреб, планування та проведення торгів, кваліфікаційний відбір постачальників, аналіз цінової кон'юнктури ринку, застосування ЕЦП (електронного цифрового підпису) та ін.

Фактично на ринку спостерігається тенденція поступового переходу систем електронних торгів з рівня електронних торговельних майданчиків на рівень повномасштабних систем управління торгово-закупівельною діяльністю.

Розроблювана Система планується у вигляді гнучкої платформи по швидкому створенню та адаптації продукту під конкретні потреби кожного замовника. Система включає основні та найпоширеніші на ринку види торгів, що дозволить задовольнити вимоги широкого кола потенційних замовників. Замовниками можуть бути підприємства будь-якої форми власності, як державні, так і приватні. У разі державного замовлення продукт повинен відповідати чинному законодавству в конкретній галузі, у якій працює замовник.

Наразі існує законодавча база у сфері реалізації арештованого майна, у сфері здійснення державних закупівель (ЗУ Про здійснення державних закупівель):

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1197-18>,

модельний закон про електронні торги http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/997_k75

закон про державні закупівлі

2.2 Постановка завдань

Таблиця 2.1 Постановка завдань

Завдання:	Переведення торгових процедур в електронну форму.
Впливає на:	Усіх учасників процесу
Вплив полягає в:	Переведення аукціону в електронний режим, зміна робочих процесів організатора, прискорення та вдосконалення зручності проведення аукціону як для організатора, так і для учасника аукціону.
Успішне рішення надасть переваги:	<p><i>Переваги для організатора аукціону.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Збільшення зручності проведення аукціону; 2. Забезпечення безпечного проведення процедури торгів; 3. Забезпечення прозорості процесу; 4. Економія робочого часу – організатор витрачає час тільки у момент створення оголошення про проведення торгів та саме процедури проведення торгів; 5. Економія коштів - не треба витратити гроші на організацію торгів, для фірм - вигідні торги на пониження (економія коштів на закупівлю); 6. Чесна конкуренція серед учасників торгів; 7. Зручний та відкритий доступ до аналітичної інформації. 8. Участь у торгах можлива з будь-якої точки світу, не виходячи зі свого офісу. <p><i>Переваги для учасника торгів:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Участь більш широкого кола зацікавлених осіб; 2. Швидкий пошук торгів, в яких є зацікавленість; 3. Прозорість і відкритість процесу продаж; 4. Забезпечення безпечного проведення процедури торгів; 5. Чесна конкуренція, що виключає нецінові методи ведення боротьби; 6. Рівні права всіх постачальників товарів, робіт і

	послуг; 7. Участь у торгах можлива з будь-якої точки світу, не виходячи зі свого офісу; 8. Зручний та відкритий доступ до аналітичної інформації.

2.3 Визначення позиції продукту на ринку

Таблиця 2.2 Визначення позиції продукту на ринку

Для:	Різних сфер комерційних та державних установ, що проводять конкурсні закупівлі (тендери) або продаж майна засобами аукціону
Який отримає:	Повноцінну систему з усіма найбільш поширеними та запитуваними видами конкурсних закупівель (тендерів) та аукціонів, що покриває потреби широкого спектру організаторів аукціону
Що надає:	<p>Систему проведення конкурсних закупівель (тендерів) та аукціонів в електронному вигляді, забезпечує прозорість процесу, зручність використання.</p> <p>Комплекс, що надає широкий спектр послуг, має гнучку архітектуру, може задовольнити потреби широкого кола замовників.</p> <p>Наразі планується реалізація таких видів конкурсних закупівель та аукціонів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Англійський відкритий аукціон – Англійський закритий аукціон – Редукціон – Голландський аукціон – Аукціон першої та другої ціни – Селективний конкурс з прекваліфікацією та без неї – Запит котирувань та пропозицій – Аукціон на зниження <p>Посвідчення дій особи відбувається засобами ЕЦП, що підтверджує легітимність процесів, ініційованих користувачами майданчика.</p>
На противагу:	Торгівельним майданчикам, що знаходяться у вузьких рамках потреб конкретного замовника.

3 Огляд зацікавлених сторін та користувачів

3.1 Огляд цільової галузі

Наразі конкурси та аукціони проводять як державні підприємства, органи влади, так і приватні підприємства.

Важливою вимогою крупного бізнесу та державного сектору – є безпека та прозорість процесів, економія часу та ресурсів, зниження ризиків із впровадження корупційних схем.

Прозорість процесу та зниження ризиків впровадження корупційних схем забезпечує фіксація будь-яких дій користувачів системи, інші специфічні заходи.

Легітимність процесів забезпечується завдяки використанню електронного цифрового підпису при здійсненні усіх основних подій.

Попит на використання саме електронних торговельних майданчиків зростає через потреби в консолідації достатньої кількості підприємств в рамках одного майданчику не залежно від місця їх розташування для більш швидкого, плідного та зручного проведення торговельних процедур.

«Позитивними наслідками реалізації цього проекту стане викорінення корупції шляхом виключення посередників, а також це збільшить довіру до Державної виконавчої служби України як органу, який здійснює виконання судових рішень.

На сьогоднішній день з усього обсягу арештованого майна, загальна вартість якого складає 20 мільярдів гривень, реалізується лише один мільярд. Це пояснюється відсутністю доступу громадян до різних видів майна. Система електронних торгів дасть змогу всім бажаючим дізнатися про продаж того чи іншого виду товару, який виставляється на торги, та прийняти в них участь. Це автоматично збільшить кількість реалізованого майна та відповідно надходження до держбюджету» (с) Павло Петренко.

3.1.1 Моделювання основних процесів

Основними процесами, що відбуваються на площадці, є проведення торгових процедур різних форм.

Учасники процесу: організатор торгів, учасник торгів.

Організатор торгів після отримання запиту від замовника на проведення торгів, обирає форму торговельної процедури, створює та публікує повідомлення засобами майданчика.

Користувач ознайомлюється з умовами участі у торгах та надсилає запит на участь у торгах по лоту, в якому він зацікавлений. У встановлений час організатор розглядає заявки потенційних учасників та, у разі відповідності умовам торгів, допускає відповідних заявників до участі у торгах.

Торги розпочинаються у зазначений у повідомленні час за умови відповідності умовам проведення торгів.

Допущені до торгів користувачі за власним бажанням роблять свої пропозиції, які одразу ж автоматично розміщуються на сторінці ходу торгів та доступні для перегляду для усіх учасників торгів.

По завершенню торгів та визначення переможця організатор та переможець мають можливість підписати протокол проведення торгів, іншу необхідну документацію.

У разі відмови переможця від придбання виграшу, система має надавати можливість перевизначення переможця або виставлення лоту на повторні торги.

3.1.2 Особливості процесів проведення торгів:

- 1) Ключовий об'єкт торгів – лот. Саме по лоту відбувається подача заявок на участь у торгах, подача пропозицій, визначення переможця.
- 2) Кожний лот має унікальний реєстраційний номер в рамках майданчика. Номер створюється та присвоюється лоту автоматично.
- 3) Підставою участі у торгах є допущена організатором заявка користувача на участь у торгах.
- 4) Є перелік ключових дій користувачів, що супроводжується ЕЦП. ЕЦП вважається дійсним у тому разі, якщо дії користувача підписані ЕЦП, що використовувався під час подачі заявки на участь у торгах.
- 5) Часом подання пропозиції учасником торгів є час підпису ЕЦП цієї пропозиції.

- б) Результатом проведених торгів повинен бути документ (протокол), у якому зазначаються основні дані про торги, такі як: відомості про дату та час початку торгів, стартову ціну, учасників торгів, усі пропозиції учасників (для форми процедури торгів аукціон), відомості про переможця, інші відомості.

3.2 Огляд зацікавлених сторін

Таблиця 3.1 Огляд зацікавлених сторін

Назва	Опис	Обов'язки
Міністерство оборони (продаж майна) Підприємства аграрного сектору Державні закупівлі	Структура, що має великі потужності, бюрократичну структуру та жорстке підпорядкування законодавчій базі	Зацікавлена сторона може виступати як організатор торгів, або скористатися послугами іншого організатора торгів.
Великий приватний бізнес	Має широкі потреби, що призводять до використання різних видів торгів, як аукціонів, так тендерів.	Може приймати такі ролі: <ul style="list-style-type: none"> - організатор торгів; - власник майданчику; - може користуватися послугами сторонніх організаторів.
Підприємства, що надають послуги з організації торгів	Підприємства, що виступають у якості організаторів торгів	Зацікавлена сторона може виступати як власником майданчику, так і користуватися послугами майданчиків власниками яких виступає розробник продукту.
Розробник продукту	Компанія, що розробляє та надає подальшу підтримку продукту	Розробник може передавати право власності на продукт третій стороні, або надавати послуги організаторам торгів та бути при цьому адміністратором майданчику.

3.3 Огляд кінцевих користувачів

Таблиця 3.2 Огляд кінцевих користувачів

Назва	Опис	Обов'язки	Зацікавлена сторона
Організатори торгів	За допомогою засобів системи організатори мають змогу проводити торги (на продаж або закупівлю) в електронному вигляді	Публікація оголошення про проведення торгів; У разі необхідності – запрошення конкретних осіб до участі у торгах; Проведення торгів; Слідкування за коректністю, легітимністю проведення торгів; Визначення/затвердження переможця торгів; Підпис усіх протоколів, що супроводжують торги.	<ul style="list-style-type: none"> - Міністерство оборони (продаж майна) - Аграрний сектор (Міністерство АПК) - Державні закупівлі - Великий бізнес
Учасники торгів	Мають змогу приймати участь у торгах на продаж або закупівлю з метою перемоги у них та подальшого підписання контракту на купівлю або постачання продукції/послуг	Подання заявок на участь у торгах Безпосередня участь у торгах	Фізичні та юридичні особи, що мають намір приймати участь у торгах

4 Основні функції та загальні властивості продукту

4.1 Комплекс функцій торгів типу Аукціон

Система надає можливість збуту/ продажу майна засобами Системи за правилами аукціону.

Система повинна надавати вибір типу аукціону, що залежить від бізнес потреб продавця:

- Англійський аукціон;
- Голландський аукціон;
- Редукціон;
- Аукціон першої/другої ціни.

Аукціон може бути закритим або відкритим.

Перелік основних функцій аукціону не залежить від типу аукціону. Тип впливає тільки на методи проведення самої процедури надання пропозицій від учасників та критерії визначення переможця.

Для посвідчення правомірності дій особи використовується ЕЦП на основних кроках бізнес процесу:

- Подання заявки на участь в аукціоні;
- Подання цінових пропозицій;
- Підпис протоколу проведення торгів/підведення підсумків.

4.1.1 Перелік функцій торгів типу Аукціон

- Створення, редагування та публікація повідомлення про проведення аукціону;
- Подача заявок учасниками торгів;
- Відкликання заявки;
- Розгляд заявок та допуск до участі в аукціоні;
- Проведення аукціону;
- Формування та підписання засобами ЕЦП протоколу проведення аукціону;
- Відміна торгів;
- Повторне визначення переможця;
- Повторне проведення торгів;
- Копіювання торгів/лоту;
- Видалення торгів/лоту;
- Пошук торгів.

4.2 Комплекс функцій торгів типу Конкурс

За допомогою конкурсів надається можливість обрання замовником постачальників товарів та послуг. Процедура обрання переможця залежить від типу конкурсу.

Основні найпоширеніші типи конкурсів:

- Запит котирувань;
- Запит пропозицій;
- Селективний конкурс;
- Аукціон на зниження ціни.

Конкурс може відбуватися у два етапи: спочатку проводиться прекваліфікація пропозицій учасників, а потім безпосередньо сам конкурс.

Тип конкурсу та наявність прекваліфікаційного відбору не впливає на основний перелік функцій.

Для посвідчення правомірності дій особи використовується ЕЦП на основних кроках бізнес процесу:

- Подання заявки на участь у торгах;
- Підпис протоколу проведення торгів;
- Подання цінової пропозиції.

4.2.1 Перелік функцій торгів типу Конкурс

- Створення, редагування та публікація повідомлення про проведення конкурсу
- Подання заявки
- Відкликання заявки
- Розгляд пропозицій (заявок) та допуск до участі в торгах
- Визначення переможця (переможців)
- Формування та підписання засобами ЕЦП протоколу проведення аукціону
- Відміна торгів
- Повторне проведення торгів
- Копіювання повідомлення про торги/лот
- Видалення повідомлення про торги/лот

4.3 Комплекс функцій адміністрування площадки.

- Реєстрація користувачів
- Реєстрація організацій
- Ведення реєстру користувачів
- Ведення реєстру організацій
- Управління контентом порталу
- Управління новинами порталу
- Управління класифікаторами
- Надання інформації про події в Системі